

Presentatie

Vereniging voor Auteursrecht

23 oktober 2009

Dit is een bewerking van een presentatie van Bits of Freedom bij de Vereniging voor Auteursrecht op 23 oktober 2009 over filesharing (<http://www.ivir.nl/agenda/vva23102009.html>). Daar werden drie stellingen geponeerd: filesharing moet worden verboden (Brein), filesharing moet worden gelegaliseerd (Bits of Freedom), en filesharing moet worden gelicentieerd (Hugenholtz, IviR). Deze presentatie wordt verder uitgewerkt op: <http://www.co-ment.net/text/1793/>. Tot 2 november is de gelegenheid om hier commentaar te geven.

1. De stelling die ik verdedig is: “filesharing moet worden gelegaliseerd”. Waarom? Omdat het alternatief in ieder geval niet acceptabel is. Dat licht ik hieronder toe. Eerst wil ik drie kanttekeningen plaatsen.
2. De eerste kanttekening is: dit is juridisch onmogelijk op dit moment. Ik realiseer me dat de juridische status van filesharing is ingebed in een auteursrechtelijk kader van nationale en internationale instrumenten. Ik wil het vandaag hebben over de wenselijkheid van dit scenario en niet over de mogelijkheid.
3. Tweede kanttekening: Bits of Freedom heeft haar positie in dit dossier nog niet bepaald. Het auteursrechtbeleid is erg gecompliceerd, en wij pretenderen niet de waarheid in pacht te hebben. Wat ik hierna zal vertellen – namelijk dat filesharing niet te stoppen is, tenzij je gebruikers gaat bespioneren – dat staat volgens Bits of Freedom wel vast. Het is moeilijker om aan de hand van dat uitgangspunt vervolgens de gewenste normen te formuleren.
4. De derde kanttekening is dat met “filesharing” in dit verband, het verspreiden van content tussen individuen zonder toestemming van de rechthebbende wordt bedoeld. Het betreft dus niet het uitwisselen van materiaal met toestemming van de

rechthebbende, zoals Creative Commons-materiaal en Linux-software. Dat lijkt fijnslijperij, maar is van belang, omdat veel van de technologie die op dit moment wordt gebruikt voor filesharing zonder toestemming, ook wordt gebruikt voor filesharing met toestemming. Als je deze technologie zou verbieden, zou je dus ook activiteiten verbieden waarover we het allemaal eens zijn dat ze toegestaan moeten zijn.

5. Eerst wil ik iets zeggen over de context van deze stelling, en hoe het debat over filesharing in de afgelopen jaren is verhard. Dan wil ik uitleggen dat filesharing niet te stoppen is. Tot slot wil ik uitleggen waarom je het ook niet zou moeten willen stoppen.

De toon in het debat verhardt

6. Ik ben directeur van Bits of Freedom. Bits of Freedom verdedigt privacy en communicatievrijheid in de informatiemaatschappij. Wij waren tussen 2000 en 2006 actief, en zijn net weer begonnen.
7. Een van onze recente acties is de Buma-kwestie. Buma had aangekondigd om EUR 130 te vragen voor het embedden van YouTube-files, zonder daarbij onderscheid te maken tussen verschillende soorten gebruik. Iedereen – bloggers, twitterers, muzikanten en politici – was erg verontwaardigd hierover. Wij hebben samen met de internetgemeenschap een brief geschreven, en die aangeboden aan Buma. Buma heeft naar aanleiding van deze bezwaren – niet alleen naar aanleiding van onze bezwaren – aangekondigd de regeling niet ten uitvoer te leggen ten aanzien van niet-bedrijfsmatig gebruik, en met partijen om de tafel te gaan.
8. Ik wil het niet hebben over de inhoud van die zaak, maar aan de hand hiervan drie observaties doen:
  - Wij merkten, dat internetgebruikers het huidige auteursrechtstelsel onvoldoende rekening vonden houden met hun belangen. Het wordt tijd, dat in het auteursrechtbeleid vaker wordt geluisterd naar het belang van communicatievrijheid, en de belangen van de internetgebruiker en kleine muzikanten.
  - Wij merkten ook dat vele internetgebruikers boos en bezorgd waren. Men noemde Buma “brontosaurusen”, “bitches” en nog minder vleierende beschrijvingen. Ook dat is relevant. Mensen vinden het internet zo belangrijk, dat ze hier erg sterke gevoelens over hebben.
  - Wij merkten verder dat mensen zo gepassioneerd waren, dat ze veel tijd

stopten in het meewerken aan de brief die wij schreven. Ook daaruit blijkt dat mensen hun rechten op het internet heel serieus nemen.

9. Ook buiten deze Buma-zaak, zie je dat het debat aan het verharderen is:
  - Filesharers worden “piraten” genoemd. Tim Kuik wordt een “nazi” genoemd en is een aanhoudend doelwit van pesterijen.
  - In andere landen worden enorme schadevergoedingen opgelegd aan privé-personen voor filesharing.
  - In Frankrijk wordt een wet aangenomen die het mogelijk maakt om mensen van het internet af te sluiten als zij inbreuk plegen op auteursrecht, terwijl het internet net zo belangrijk is geworden als gas en licht.
  - En steeds geavanceerdere filesharing technologieën worden ontwikkeld in reactie hierop. Ik kom daar later op terug.
10. Dat de discussie zo stevig wordt gevoerd is niet verwonderlijk, want een debat over auteursrecht in de digitale wereld, is eigenlijk veel meer dan dat: het is een debat over de inrichting van de infrastructuur van de informatiemaatschappij. En ook het debat over filesharing moet in dat perspectief worden geplaatst.
11. Een beweging steeds invloedrijkere internetgebruikers, hebben andere – zeer uitgesproken – ideeën over de inrichting van de informatiemaatschappij. Het is nuttig om hier nauwkeurig naar te luisteren.
12. Dan kom ik nu toe aan het eerste onderdeel van mijn stelling: filesharing kan niet worden gestopt, zonder de informatiemaatschappij in een controlemaatschappij te veranderen. Dat klinkt gechargeerd, maar is het niet, als je er goed over nadenkt. Ik wil u eerst illustreren hoe innovatie in de filesharing-industrie in het verleden primair is gedreven door de juridische acties van de content-industrie.

Filesharing technologie was constant kat-en-muis spel in het verleden

13. Zoals bekend werden technologieproducenten onder het Amerikaanse auteursrecht “indirecte auteursrechtinbreuk” verweten. Bij deze doctrine, spelen twee factoren een centrale rol: “wetenschap” (is de verspreider van de technologie op de hoogte van de auteursrechtinbreuk van zijn gebruikers) en “zeggenschap” (in hoeverre kan de verspreider van de technologie de inbreuk door zijn gebruikers stoppen). De ontwikkeling van filesharing-technologie, is sterk beïnvloed door deze twee criteria.
14. Een van de eerste echt populaire filesharing programma's was Napster (1999).

Napster was immens populair. De uitwisseling van bestanden vond plaats tussen de gebruikers: de filesharing was decentraal. De zoekfunctie voor de bestanden was echter centraal: deze werd door Napster zelf geboden. Door deze decentrale zoekfunctie, was volgens de rechter zowel wetenschap als zeggenschap een gegeven. En uiteindelijk werd de verspreiding van Napster verboden. Software-ontwikkelaars trokken daaruit hun conclusies.

15. Om het bezwaar te ondervangen dat de aanbieder wetenschap zou kunnen worden verweten, werd Aimster ontwikkeld. Hiermee konden files geencrypteerd en anoniem worden uitgewisseld. Maar ook deze software is in 2002 door de rechter verboden, omdat werd aangenomen dat de makers ervan op de hoogte waren dat deze technologie werd gebruikt voor het plegen van auteursrechtinbreuk.
16. Rond die tijd werd ook Gnutella ontwikkeld, een open source variant van filesharing-technologie die door AOL was ontwikkeld. Nieuw hieraan was, dat ook de zoekfunctie decentraal was. Zo kon de aanbieder van de technologie niet worden verweten dat hij zeggenschap had over het filesharen door gebruikers. Op basis van dit protocol zijn ook de populaire filesharing technologieën Kazaa, Grokster en Morpheus ontwikkeld. Ook de verspreiding hiervan is door de rechter verboden.
17. Ondertussen heeft BitTorrent de rol van deze filesharing-technologieën overgenomen. Deze technologie is nog schaalbaarder, en heeft als voordeel dat bestanden niet alleen gedecentraliseerd, maar ook gedistribueerd worden gedeeld (zodat als een partij uitvalt, anderen de rol hiervan kunnen overnemen). Hierdoor kunnen nog grotere bestanden worden uitgewisseld. De belangrijkste kwetsbaarheid van BitTorrent technologie is dat de zoekfunctie gecentraliseerd is: websites als SuprNova, MiniNova en The Pirate Bay bieden een zoekmogelijkheid aan, en deze zijn door de contentindustrie juridisch onder vuur genomen.
18. Dit heeft er allemaal niet aan in de weg gestaan dat filesharing-verkeer een enorme vlucht heeft genomen in de afgelopen jaren. Volgens Arbor Networks ongeveer 20% in 2009. Uit een onderzoek van Pouwelse zou zelfs blijken dat peer-to-peer verkeer meer dan 2/3 van al het internetverkeer beslaat. Dat lijkt me weer wat veel.
19. Geconcludeerd kan worden dat:
  - innovatie in de filesharing-industrie grotendeels wordt gedreven door de juridische maatregelen van de contentindustrie; en dat
  - we nog lang niet kunnen zeggen dat de contentindustrie de strijd heeft

gewonnen.

Filesharing kan je slechts stoppen door burgers te bespioneren

20. Belangrijker dan die conclusie, is echter de stelling dat filesharing in de toekomst niet kan worden voorkomen, zonder ingrijpende maatregelen te nemen:
  - Filtering heeft geen effect, want encryptie zal het onmogelijk maken om filesharing verkeer te herkennen. Daarvoor kan nu al Tor worden gebruikt. Maar bovendien: het Europees Parlement heeft voorgesteld om EUR 20 miljoen te investeren in anti-censuursoftware, die gebruikt kan worden in landen als Iran en China. Dit is relevant omdat deze technologie ook gebruikt zou gaan worden om filesharing-technologie meer bestand te laten zijn tegen filtering door ISPs. En niet alleen de politiek houdt zich hier mee bezig. Talloze security-experts staan klaar om vanuit ideologische overwegingen systemen te ontwikkelen die filtering van internetverkeer onmogelijk maken. Zo begrijp ik dat het “Owner-Free File System” ontwikkeld door “The Big Hack” veelbelovend is. Welnu, deze groep noemt zichzelf: “Headquarters for the destruction of digital copyright.”
  - Het aanpakken van websites heeft geen effect, want voor je het weet ontstaan er weer nieuwe websites (zie MiniNova, Suprnova, The Pirate Bay). Bovendien heeft de Europese Commissie EUR 2.6 miljoen uitgetrokken voor onderzoek in het kader van het project P2P-Fusion. In het kader van dat project wordt het filesharing programma Tribler ontwikkeld, gebaseerd op het BitTorrent protocol. Dit heeft een gedecentraliseerde zoekfunctie.
  - Ook gebruikers kan je niet aanpakken, want het zijn er te veel en filesharing is te gewoon geworden. Meer dan 4 miljoen mensen in Nederland hebben in 2008 wel eens iets downgeload zonder toestemming van de rechthebbende, zo blijkt uit het TNO/IViR/MinEZ-rapport. Torrent-verkeer beslaat bovendien een belangrijk deel van het internet verkeer.
21. De enige manier om hier iets aan te doen, is door de IT-architectuur ingrijpend te veranderen en continu te monitoren wat mensen in hun huis en achter hun computer doen.
22. IT-architectuur is op dit moment ontworpen om informatie – ongeacht de aard van de informatie – zo goedkoop en efficiënt mogelijk te produceren en te distribueren. Mocht je onderscheid willen maken tussen toegestane informatie en verboden informatie, dan zal je dit uitgangspunt moeten aanpassen:

- Je zal gebruikers moeten verplichten hun informatie niet te encrypteren. Alleen op die manier kan immers worden gecontroleerd of internetverkeer “onrechtmatige” informatie bevat.
- Je zal gebruikers moeten verbieden om niet-geautoriseerde software te draaien. Niet-geautoriseerde software zou immers gebruikt kunnen worden om “onrechtmatige” informatie te verspreiden.
- Je zal gebruikers moeten verbieden om niet-geautoriseerde hardware te gebruiken. Anders is het bijvoorbeeld heel makkelijk om muziek via een analoge uitgang af te spelen, weer op te nemen en toch te verspreiden.
- Je zal gebruikers moeten verplichten om niet-anoniem aan het internet deel te nemen. Anders kan immers niet worden achterhaald wie “onrechtmatige” informatie verspreid.

23. Als dit scenario u bekend voorkomt: dat zou best kunnen. Autoritaire regimes zoals China en Iran gebruiken vergelijkbare maatregelen om te voorkomen dat ongewenste informatie wordt verspreid of toegankelijk wordt gemaakt via het internet. Zo moest Chinese “Green Dam” software verplicht geïnstalleerd worden op alle computers die in China werden verkocht. Deze software had als belangrijkste functie om te voorkomen dat de gebruiker toegang kreeg tot bepaalde niet-geautoriseerde content. En in Iran wordt naar alle waarschijnlijkheid een groot deel van het internetverkeer gemonitord, en staat vast dat internetverkeer wordt gefilterd op onder meer politieke inhoud.
24. Om het nog een keer heel praktisch te maken: Het is op dit moment mogelijk om 200 gigabyte aan data op je computer te hebben. Dat zijn 200,000 liedjes, 3.5 miljoen ebooks of 1,500 DVD-films. Het duurt nog even en dan hebben we allemaal een 1Gb ethernet verbinding. Het zal dan ongeveer 20-30 minuten duren om deze hele collectie via een directe verbinding met een vriend te delen. Als je daarvoor een privé, geencrypteerd vriendennetwerk gebruikt, duurt dat iets langer.
25. Het is onmogelijk om inbreuken op grote schaal te voorkomen, zonder dit soort privé-kopiëren tussen vrienden te voorkomen. En de enige manier om dit soort privé-kopiëren te voorkomen, is door spyware te installeren in ieder huis, en in iedere computer, om te verzekeren dat burgers niet hun privé muziekcollectie of filmcollectie met hun vrienden delen. Met andere woorden: filesharing kan je slechts stoppen, door het internet volledig te controleren.

Filesharing zou ook niet willen stoppen

26. Dan kom ik nu aan de conclusie van mijn verhaal. Je moet filesharing ook niet

willen stoppen.

27. Als wetgever, zou ik me op zijn minst achter mijn oren krabben, als ik merk dat een regel door het merendeel van de Nederlandse bevolking met de voeten wordt getreden. Ik formuleer dat wat voorzichtig, omdat gesundenes Volksempfinden niet altijd de juiste maatstaf voor het formuleren van wet- en regelgeving is, maar zo een massale inbreuk is op zijn minst een reden om grondig onderzoek te doen naar de wenselijkheid van aanpassing. Het onderzoek van TNO is een eerste stap in de goede richting, en komt met de verfrissende conclusie dat filesharing op de korte en lange termijn goed is voor de welvaart. Verder onderzoek is nodig.
28. Ik ben er persoonlijk in ieder geval van overtuigd dat het niet wenselijk is stappen te nemen richting een controle-maatschappij, alleen om het auteursrecht handhaafbaar te maken in de digitale wereld. En aangezien dat de enige manier is om filesharing een halt toe te roepen, ben ik dus tegen het verbieden van filesharing.
29. Tegelijkertijd zie ik ook, dat filesharing – nu althans – negatieve impact lijkt te hebben op de verkoop van muziek. Maar recente voorbeelden stemmen mij hoopvol over de toekomst van muziek zonder een sterk auteursrecht: RadioHead, KyteMan en Nine Inch Nails zijn voorbeelden van muzikanten die geld weten te verdienen met hun muziek, zonder dat zij hun auteursrecht handhaven. Ik ben dus ook daar wel optimistisch over.
30. Dus: legaliseer filesharing. Omdat het alternatief in ieder geval niet acceptabel is.

* * *